

3.10.2022

SUPU 740/01.04.01.00/2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan
hallinto- ja turvallisuusjaosto

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaoston lausuntopyyntö 23.9.2022

SUOJELUPOLIISIN LAUSUNTO VUODEN 2023 VALTION TALOUSARVIOESITYKSEEN

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto on pyytänyt Suojelupoliisilta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 (HE 154/2022 vp).

Talousarvioesityksessä on esitetty Suojelupoliisin nettomäärärahasi vuodelle 2023 yhteensä 45,194 miljoonaa euroa.

LAUSUNTO

Ensi vuoden talousarvioesityksessä Suojelupoliisille esitettävä määrärahataso tulee aiheuttamaan haasteita viraston nykyisen suorituskäyvän ylläpitämiselle. Suojelupoliisi on esittänyt ensi vuotta koskevassa täydentävässä talousarvioesityksessä lisämäärärahatarpeeseen noin 8,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2019 voimaan tulleen siviilitiedustelulainsäädännön myötä Suojelupoliisin resurssointia on vahvistettu vastaamaan viraston lisääntyneitä tehtäviä. Resurssoinnin vahvistamisella virasto on viime vuosien aikana kyennyt vastaamaan uusien toimivaltuuksien edellyttämien kyvykkyyksiin sekä suorituskäyvän, niin henkilöstön kuin tekniikan osalta. Teknisen suorituskäyvän rakentamisessa on viime vuosien aikana päästy toimivaltuuksien edellyttämälle tasolle. Tulevien vuosien haasteena tulee olemaan teknisen suorituskäyvän ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen teknisiin ratkaisuihin liittyvän nopean kehittymisen sekä yleisen kustannustason voimakkaan nousun takia.

Siviilitiedustelun teknisen infran kehittämiseen ja ylläpitämiseen Suojelupoliisi on esittänyt ensi vuodelle 2,4 miljoonan euron lisämäärärahatarpeen.

Suomen tuleva NATO-jäsenyys tulee edellyttämään resurssointia puolustusliiton jäsenyyteen liittyvissä velvoitteissa sekä yhteistoiminnassa. Suojelupoliisi on esittänyt ensi vuoden lisämäärärahatarpeeseen Natoon liittyen 2,5 miljoonaa euroa. NATO-jäsenhakemusprosessin aikana Suojelupoliisin käsitys virastoa kohtaan tulevasta velvoitteista on tarkentunut eikä kaikkia esille tulleita tarpeita ole kyetty aiemmin kuluneen vuoden aikana

arvioimaan. Osaa tarvittavista voimavaroista on edellytetty jo jäsenhakemusvaiheessa, osa tarvittavista voimavaroista konkretisoituu vasta jäsenyyden varmistuttua.

Suojelupoliisin uusi toimitalohanke (UTS) on edennyt rakentamisvaiheeseen. Aiemmin esille tulleiden sisäilmaongelmien lisäksi on havaittu uusia terveyttä uhkaavia ongelmia, joiden takia osa viraston henkilöstöstä joudutaan siirtämään toisiin väistötiloihin ennen uuden toimitalon valmistumista. Terveiden ja turvallisten työ- ja toimitilojen varmistamiseksi Suojelupoliisin lisämäärärahatarve väistötiloihin siirtymiseksi on 1,8 miljoonaa euroa jo aiemmin kuluneen vuoden aikana lisätalousarviosta saadun lisäksi. Esitetyllä lisämäärärahalla varmistetaan terveellisten työtilojen lisäksi myös viraston toiminnan edellyttämät toimitiloihin liittyvät turvallisuusvaatimukset. Väistötilahankkeen kustannukset ovat tarkentuneet kesän ja syksyn aikana käytyjen sopimusneuvotteluiden myötä. Erityisenä haasteena on ollut kuluneen vuoden aikana voimakkaasti kohonneet rakennuskustannukset.

Virastosta riippumattomista syistä UTS-hanke on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta noin vuodella. Viivästymisestä johtuen virastolle aiemmin nykyisiin väistötiloihin osoitettu lisämääräraha päättyy keväällä 2023. Lisäksi viraston aluetoimintojen käytössä olevien kiinteistöjen vuokratulot ovat olleet voimakkaassa kasvussa. Viraston ensi vuoden toimitilojen vuokratuluihin liittyvä lisämäärärahatarve on yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Lisäksi Suojelupoliisi esittää uuden toimitilahankkeen suunnittelun henkilöstöresurssikustannusten kattamiseen ensi vuodelle 0,55 miljoonan euron lisämäärärahaa.

Edellä kuvattujen lisämäärärahatarpeiden lisäksi Suojelupoliisi on esittänyt ensi vuodelle 25 000 euroa henkilötunnusten uusimiseen liittyviin ICT-kuluihin.

Suojelupoliisi katsoo, että hallituksen esitys viraston ensi vuoden määrärahoiksi tulee aiheuttamaan haasteita viraston nykyisen toimintakyvyn ylläpitämiselle. Suojelupoliisi on viimeiset vuodet ollut merkittävien muutosten kohteena tiedustelulainsäädännön voimaan tulon sekä virasto roolin muuttumisen myötä. Tämän vuoden aikana viraston toimintaympäristöön sekä kansainväliseen turvallisuustilanteeseen liittyvät muutokset ovat jatkaneet tätä kehityskulkua. Vaarana on, että viime vuosien aikana rakennetusta toiminnallisesta ja teknisestä suoriutuskyvystä joudutaan tinkimään terveellisten toimitilojen ja kohonneiden ICT-käyttökulujen kattamiseksi. Tämä puolestaan tulee heikentämään viraston kykyä tuottaa merkityksellistä ja ennakoivaa tietoa Suojelupoliisin asiakkaiden ja kumppaneiden päätöksenteon tueksi.

Suojelupoliisin päällikkö

Antti Peltari

Osastopäällikkö

Teemu Lehti

Jakelu

sanna.turpeinen@eduskunta.fi

Tiedoksi